

Autonoomia ja õigus

*Autonoomia ...kas tõbi või ideaalseisund?
Õigus ...kas ravi või normaaltingimus?*

9. Aprill 2015
Eesti Arstide
Päevad

Villu Otsmann
Juhtivpartner
info@triniti.ee
www.triniti.ee

Professionaalne autonoomia

- **Definitsioon** – võim oma kutsealaste valikute üle
... ja kas see arstidel Eestis kuskil kirjas ka on?
- **Miks see on tähtis** – superpositsioon ja väärtusvalik ... inimkonna/õigluse teenimine
- Mis **eesmärk** on selle **piiramisel**?
... õigus tervise kaitsele kui riigi tagatav põhiõigus

Professionaalne autonoomia

**JUS EST
ARS BONI
ET AEQUI**

Piirangud avalikes huvides ehk seadus

- Mida räägib seadus **arstidest**

teaduspõhine

- Kuidas on **advokaatidel**

seaduspõhine

- Mis sellest arvata?

klient ja patsient *versus* teadus ja seadus

Piirangud avalikes huvides ehk t(s)eadus

Piirangud patsiendi huvides ehk leping

- Mida räägib leping **arstidele**?
  - isiklik vastutus
  - informeeritud nõusolek
- Kuidas on **advokaatidel**?
  - isiklik vastutus
  - kliendi juhised
- Mis sellest arvata?

... **(eba)õiglus**

Piirangud patsiendi huvides ehk leping

Piirangud kutseala huvides

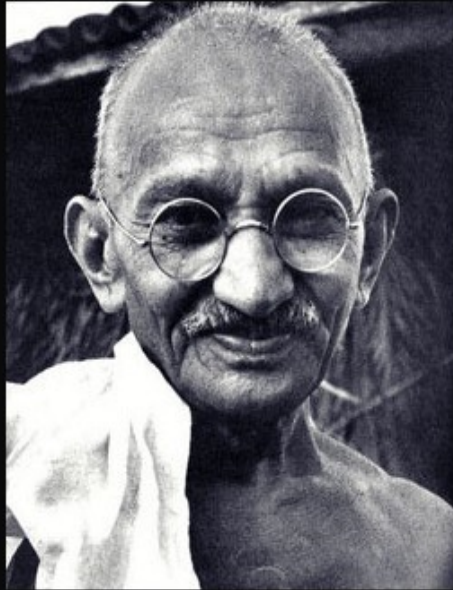

- Mida räägib seadus **arstidest**?
... kes annab ja võtab arsti kutse
- Kuidas on **advokaatidel**?
... kes annab ja võtab advokaadipileti
- Mis sellest arvata
kutsealane enesemääramisõigus
versus
riigi regulatsioon

Piirangud kutseala huvides

Good government is no substitute for
self-government.

(Mahatma Gandhi)

izquotes.com

Kokkuvõtte asemel

- Eesti õigusaktid arsti autonoomiat otsesõnu ei maini vihjab teema vähesele tähtsustamisele
- Professionaalse autonoomia ülesanne motiveerida arsti ravile
- Arstid on piiratud teaduspõhisusega ja õigus ei peaks otsustama mitte selle sisu vaid kasutamise mängureeglite üle
- Arstide autonoomia on tähtis tasakaalustamaks arstiteaduse arengu tagajärgede võimalikku ebaühtlast jaotust ühiskonnas
- Eesti arstidel võiks olla õiguslikult tagatud oluliselt rohkem eneseregulatsiooni sh õigust otsustada kes on arst

Tänaan!

